

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/54/2018
Identifikačné číslo spisu:	4315218333
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4315218333.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Bc. C., bývajúceho v L., 2/ Bc. C., bývajúcej v B., 3/ S., bývajúcej v B., zastúpených Advokátskou kanceláriou ANDRAŠOVIČ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lermontovova 14, IČO: 36 960 018 proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Chlumeckého 2, o náhradu škody v sume 42 931,80 eur, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/761/2015, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. septembra 2017, sp. zn. 7Co/604/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej len „žalobcovia“) sa žalobou proti žalovanej domáhali zaplata 42 931,80 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Dôvodili, že nesprávnym úradným postupom Správy katastra Levice im bola spôsobená škoda. Za nesprávny úradný postup považujú nečinnosť Správy katastra Levice, ktorá v rozpore s § 39 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. a v súlade s požiadavkou Okresného súdu Bratislava III zo 6. júla 2004 bezdôvodne nevyznačila poznámku na LV č. XXXX, kat. úz. B., týkajúcu sa prebiehajúceho súdneho konania na Okresnom súde Bratislava III, sp. zn. 28Cb/249/2003 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

2. Okresný súd Levice rozsudkom zo 17. mája 2016, č. k. 11C/761/2015-570 žalobu žalobcov o zaplata 42 931,80 eur spolu s 9% úrokom z omeškania od 28. 07. 2004 do zaplata zamietol. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že zodpovednosť žalovanej za škodu, ktorá žalobcom vznikla, nie je daná pre nesplnenie predpokladu príčinnej súvislosti medzi

nesprávnym úradným postupom Správy katastra Levice a škodou (majetkovou ujmu), ktorá žalobcom vznikla. Dôvodil, že konkrétna majetková ujma žalobcov, spočívajúca v tom, že došlo k zdevastovaniu ich nábytku a zariadenia, nenastala ako priamy, bezprostredný následok nesprávneho úradného postupu Správy katastra Levice, spočívajúceho v nezapísaní informatívnej poznámky o začatí súdneho konania o určenie vlastníckeho práva na LV č. XXXX, kat. úz. B.. K majetkovej ujme na hnutelných veciach, tvoriacich nábytok a zariadenie rodinného domu, došlo v priamej súvislosti s konaním tých, ktorí tieto hnutelné veci

pri sťahovaní zničili, zdevastovali a tých, ktorí svojim konaním priamo zapríčinili, že došlo

k znehodnoteniu a zdevastovaniu týchto vecí. Zapísanie informatívnej poznámky

(na LV č. XXXX, kat. úz. B. Správou katastra Levice) nemohlo z právneho hľadiska zabrániť prevodom nehnuteľností vedených na uvedenom liste vlastníctva, nakoľko informatívna poznámka zapísaná na liste vlastníctva nemohla mať vplyv na vznik, zmenu ani zánik práv

k nehnuteľnostiam, a teda ani práv vlastníckych. Zapísanie informatívnej poznámky na uvedený list vlastníctva nemohlo z právneho hľadiska zabrániť ani tomu, aby formálne vykazovaní vlastníci trvali na vystaňovaní nábytku a zariadenia žalobcov z predmetných nehnuteľností. Nezapísanie informatívnej poznámky na LV č. XXXX, kat. úz. B. Správou katastra Levice nemožno preto považovať za bezprostrednú a ani podstatnú príčinu zničenia a zdevastovania hnutelného majetku žalobcov a ani za jednu z príčin spolupôsobiacich na vzniku tejto majetkovej ujmy žalobcov. Ďalej dôvodil, že ani konkrétna majetková ujma žalobcov, spočívajúca v tom, že došlo k vynaloženiu nákladov žalobcov v konaní o určenie vlastníctva, tiež nenastala ako priamy, bezprostredný následok nesprávneho úradného postupu Správy katastra Levice. Zapísanie informatívnej poznámky o začatí súdneho konania o určenie vlastníctva na LV č. XXXX, kat. úz. B. Správou katastra Levice, nemohlo z právneho hľadiska zabrániť prevodom nehnuteľností vedených na uvedenom liste vlastníctva, nakoľko informatívna poznámka zapísaná na liste vlastníctva nemohla mať vplyv na vznik, zmenu

ani zánik práv k nehnuteľnostiam, a teda ani práv vlastníckych. Nezapísanie informatívnej poznámky na uvedený list vlastníctva nemožno preto považovať za bezprostrednú

a ani podstatnú príčinu toho, že žalobcovia museli vynaložiť v konaní o určenie vlastníctva nimi uvádzané náklady v dôsledku toho, že museli navrhovať pristúpenie ďalších účastníkov

do konania a konať voči nim, pretože aj v prípade, že by došlo k zapísaniu informatívnej poznámky na list vlastníctva, po právnej stránke by to prevodom vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam nebránilo. Z uvedeného dôvodu nezapísanie informatívnej poznámky Správou katastra Levice na uvedený list vlastníctva nemožno považovať ani za jednu z príčin spolupôsobiacich na vzniku tejto majetkovej ujmy žalobcov.

3. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcov rozsudkom z 28. septembra 2017, sp. zn. 7Co/604/2016 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa

§ 387 ods. 1 CSP. Stotožnil sa s odôvodnením rozsudku prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP), ktorý dostatočne zistil skutkový stav veci, urobil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade so správne aplikovanými ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z.

Dodal, že súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že i napriek tomu, že postup Správy katastra Levice (spočívajúci v neodstránení nedostatkov žiadosti Okresného súdu Bratislava III a nevykonaní zápisu poznámky) bol nesprávny, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom Správy katastra Levice a vznikom škody preukázaná nebola.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie. Navrhli, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie a ich žalobe v celom rozsahu vyhovel, alebo aby tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom trovy dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnili tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) a že rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). V dovolaní opakovane konštatovali, že nesprávny úradný postup Správy katastra

Levice spočívajúci v nezapísaní poznámky na LV č. XXXX

je hlavnou, podstatnou príčinou, v dôsledku ktorej bola žalobcom spôsobená majetková škoda vo výške 42 931,80 eur, spočívajúca v poškodení (zničení zariadenia nehnuteľnosti a náhrade nákladov na účelne vynaložené prostriedky na ochranu vlastníckeho práva). Mali za to, že keby Správa katastra Levice vyznačila na LV č. XXXX poznámku tak, ako jej ukladali právne predpisy, platné a účinné v danom čase, nedošlo by k prevodom nehnuteľnosti na ďalšie osoby

a ani k zničeniu zariadenia predmetnej nehnuteľnosti. Namietali, že „súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd zhodne posúdili, že k vzniku škody na strane žalobcov a nesprávnym úradným postupom Správy katastra Levice nedošlo, z dôvodu nepreukázania príčinnej súvislosti. V tomto prípade je záver oboch súdov nesprávny a listinnými dôkazmi preukázateľný. Súčasne trvali na tom, že nesprávny úradný postup Správy katastra Levice spočívajúci v nezapísaní poznámky na LV č. XXXX je hlavnou, podstatnou príčinou, v dôsledku ktorej im vznikla škoda. V tejto súvislosti odkázali na rozsudok najvyššieho sudu zo dňa 24. februára 2011, sp. zn.

3Cdo/313/2009“.

5. Žalovaná navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania,

t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

12. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podania dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

13. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovoláním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP), žalobcovia napádajú rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, teda rozhodnutie vo veci samej.

14. Žalobcovia v úvode dovolania uviedli, že dovolanie odôvodňujú zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ CSP, avšak v dovolaní ani len slovným vyjadrením nevystihli niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Aj pri posudzovaní ich dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP) nie je zrejmé, či vôbec namietajú existenciu procesnej vady zmätočnosti uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod teda nie je vymedzený spôsobom zodpovedajúcim § 431 ods. 2 CSP.

15. Žalobcovia podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí, nie už tým, pod ktoré písmeno ustanovenie § 421 CSP ju podradí.

16. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 C. s. p. z obsahu dovolania možno vyvodíť, že nastolená právna otázka tkvie v tom, či nesprávny úradný postup Správy katastra Levice, spočívajúci v nezapísaní poznámky na LV č. XXXX, je hlavnou, podstatnou príčinou, v dôsledku ktorej im vznikla škoda.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 24. februára 2011, sp. zn. 3Cdo/313/2009 skonštatoval, že otázka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou je síce v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade je či nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je samozrejme závislý na skutkovom zistení. Ak by príčinou vzniku škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú.

18.1. Z hľadiska skutkového bolo zistené, že k majetkovej ujme na hnutel'ných veciach, tvoriacich nábytok a zariadenie rodinného domu, došlo v priamej súvislosti s konaním tých, ktorí tieto hnutel'né veci pri sťahovaní zničili, zdevastovali a tých, ktorí svojim konaním priamo zapríčinili, že došlo k znehodnoteniu a zdevastovaniu týchto vecí. Priamou a bezprostrednou príčinou škody je teda konanie tretích osôb, konanie ktorých zapísanie /nezapísanie/ informatívnej poznámky žiaden, ani

sprostredkovaný vplyv nemalo.

18.2. Ďalej bolo zistené, že žalobcovia museli vynaložiť v konaní o určenie vlastníctva nimi uvádzané náklady v dôsledku toho, že museli navrhovať pristúpenie ďalších účastníkov do konania v dôsledku následných prevodov vlastníctva k dotknutej nehnuteľnosti. Zapísanie informatívnej poznámky o začatí súdneho konania o určenie vlastníctva na LV č. XXXX,

kat. úz. B. Správou katastra Levice preto nemohlo zabrániť prevodom nehnuteľností vedených na uvedenom liste vlastníctva, nakoľko informatívna poznámka zapísaná na liste vlastníctva nemohla mať vplyv na vznik, zmenu ani zánik práv k nehnuteľnostiam, a teda ani práv vlastníckych.

19. Z uvedeného možno uzavrieť, že pri riešení nastolenej právnej otázky sa odvolací súd neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

20. Úspešnej žalovanej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.